

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ.Δ/νση : Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ.Κώδικας : 10679 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Στ. Παναγιώτου
Τηλέφωνο : 2131339779
e-mail : s.panagiotou1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Ι. Ανδριανό
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την υπ' αριθμ. πρωτ. 4869/9.3.2021 ερώτηση.

Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. **4869/9.3.2021 Ερώτησης**, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Ανδριανός σας γνωρίζουμε ότι:

Το Υπουργείο Οικονομικών λαμβάνει υπόψη του ότι οι οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας, δεν είναι οι ίδιες και ότι η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξή τους είναι καταλυτικής σημασίας για τη κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών, ενώ αναδεικνύει την κρατική ευθύνη.

Το Υπουργείο Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και διευκόλυνσης των δανειοληπτών (βλέπε πρόγραμμα ΓΕΦΥΡΑ), με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους. Το πρόβλημα της υπερχρέωσης καλούνται ή ενδεχομένως να καλούνταν να αντιμετωπίσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως της ιδιότητας αυτών ως πρωτοφειλετών, συνοφειλετών ή εγγυητών, τόσο στο πλαίσιο των έκτακτων προβλημάτων που ανέκυψαν τα τελευταία χρόνια, όπως αυτό της πανδημίας του κορωνοϊού, όσο και σε γενικότερη βάση, εξαιτίας της πολυετούς οικονομικής κρίσης.

Οι ρυθμίσεις που εισήχθησαν αφορούν στην ανακούφιση και διευκόλυνση των οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων και των συνοφειλετών και εγγυητών, όχι μόνο αυτών που έχουν περιέλθει σε δυσχέρεια αποπληρωμής δανειακών τους υποχρεώσεων (έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων), αλλά και των εν γένει οφειλών τους προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Πιο συγκεκριμένα, επί του θέματος των οχλήσεων των οφειλετών από τις εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις (εισπρακτικές εταιρείες), παρακαλούμε σημειώσατε τα εξής:

Το θέμα των οχλήσεων από τις εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις έχει αντιμετωπιστεί από το Ν.3758/2009, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς προβλέπεται ρητώς ότι δεν επιτρέπεται να καλούν τους οφειλέτες σχετικά με οφειλές που βρίσκονται σε ρύθμιση, για όσο χρονικό διάστημα αυτή τηρείται ή για όσο χρονικό διάστημα η υποχρέωση καταβολής των δόσεων των δανείων τους έχει ανασταλεί. Συνεπώς, σε περίπτωση που ο οφειλέτης είτε υπάγεται σε αναστολή των υποχρεώσεών του, βάσει των κατωτέρω μέτρων, είτε επιτύχει ρύθμιση αυτών των οικονομικών υποχρεώσεων δυνάμει των κατωτέρω προγραμμάτων ή θεσμικών εργαλείων, οι ως άνω εταιρείες ενημέρωσης οφειλετών δεν επιτρέπεται να τον οχλούν. Αναλυτικότερα:

1. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΗΦΘΗΣΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ:

Ι. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΟΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες οικονομικές συνθήκες, που προέκυψαν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 εξέτασε και προέβη σε πρωτοβουλίες και μέτρα που ήταν απαραίτητα για τη διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής στο πλαίσιο της λήψης θετικών μέτρων για την προστασία όλων των ευάλωτων πολιτών.

Πιο συγκεκριμένα για τη συνδρομή οφειλετών, που αποδεδειγμένα επλήγησαν από τις συνέπειες του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, (ανεξαρτήτως του χαρακτηρισμού τους στις συμβάσεις ως εγγυητών/συνοφειλετών) εκδόθηκε η **ΠΝΠ 75/30.03.2020 «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες διατάξεις»** (ΦΕΚ Α' 75) η οποία προέβλεψε στη δεύτερη παράγραφο του πέμπτου άρθρου (Αναστολή προθεσμιών διενέργειας διαδικαστικών πράξεων και καταβολής δόσεων) του Μέρους Α (Διατάξεις Αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών) τα εξής: *«Για οφειλέτες που αποδεδειγμένα πλήττονται από τις συνέπειες του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 δυνάμει της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55) και της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν, αναστέλλεται για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών η καταβολή των δόσεων στο πλαίσιο ρυθμίσεων των ν. 4469/2017, 4605/2019 και 3869/2010 (Α' 130), χωρίς να επέρχονται οι συνέπειες λόγω της μη καταβολής και χωρίς να τροποποιείται η συνολική διάρκεια της ρύθμισης. Για οφειλέτες που δεν περιλαμβάνονται στις ανωτέρω αποφάσεις, δύναται να χορηγηθεί η ως άνω αναστολή κατόπιν αίτησης του οφειλέτη και αξιολόγησης από τον πιστωτή»*.

Στη βάση αυτού διακρίθηκαν δύο κατηγορίες οφειλετών, με τον τελευταίο όρο να συμπεριλαμβάνει και τον εγγυητή, ήτοι:

α. οι οφειλέτες που **επλήγησαν αποδεδειγμένα** από τις συνέπειες εξάπλωσης του κορωνοϊού δυνάμει των αναφερομένων ως άνω ΠΝΠ αλλά και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν, οι οποίοι,

άνευ ετέρου, έλαβαν αναστολή για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών στην καταβολή των δόσεων τους στο πλαίσιο των ανωτέρω ρυθμίσεων, ήτοι μέχρι 30-6-2020, χωρίς να επέρχονται οι συνέπειες λόγω της μη καταβολής και χωρίς να τροποποιείται η συνολική διάρκεια της ρύθμισης, και

β. οι οφειλέτες που δεν περιλήφθηκαν στις ανωτέρω αποφάσεις, οι οποίοι όμως είχαν την δυνατότητα να λάβουν την ως άνω τρίμηνη αναστολή στην καταβολή των ρυθμισμένων κατά τα ανωτέρω δόσεων τους κατόπιν αίτησης τους και αξιολόγησης τους από τον εκάστοτε πιστωτή. Πρακτικώς, στην περίπτωση αυτή, η αίτηση έπρεπε να περιλαμβάνει τεκμηρίωση του οφειλέτη ότι πλήττεται από τις συνέπειες εξάπλωσης του κορωνοϊού προκειμένου να αξιολογηθεί σε δεύτερο στάδιο από τον κάθε πιστωτή και να δοθεί ή να μη δοθεί η αιτούμενη αναστολή.

Με το άρθρο 7 παρ. 3 της ίδιας ως άνω ΠΝΠ προβλέφθηκε ότι τα πιστωτικά ιδρύματα, οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων και οι εταιρίες παροχής πιστώσεων οφείλουν να χρησιμοποιούν τα στοιχεία εξατομίκευσης των ενήμερων δανειοληπτών αποκλειστικά και μόνο για να προβαίνουν σε διευκολύνσεις των δικαιούχων στην αποπληρωμή των δανειακών τους υποχρεώσεων, όπως στην αναστολή των δόσεων των ενήμερων δανειακών υποχρεώσεων τους για χρονικό διάστημα τριών (3) ή και περισσότερων μηνών.

Γίνεται, συνεπώς, αντιληπτό ότι σε κάθε περίπτωση όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, που υπάγονταν στις ως άνω περιπτώσεις δικαιούνταν δυνάμει της ανωτέρω ΠΝΠ την (κατ' ελάχιστο) τρίμηνη αναστολή καταβολής των δόσεων των ρυθμισμένων – ενήμερων οφειλών τους.

Περαιτέρω, (στη βάση της ως άνω ΠΝΠ) με την από 7.7.2020 ανακοίνωσή της, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) γνωστοποίησε την απόφαση των Ελληνικών Τραπεζών μελών της να παρατείνουν, λόγω των δυσμενών συνεπειών της πανδημίας COVID-19, τα υφιστάμενα μέτρα στήριξης της ελληνικής οικονομίας. Οι Ελληνικές Τράπεζες, μέλη της ΕΕΤ, δεδομένης και της ευελιξίας που παρέχουν οι αρμόδιες Ευρωπαϊκές εποπτικές και ρυθμιστικές αρχές, αποφάσισαν να παρατείνουν τα μέτρα στήριξης όλων των επιχειρήσεων και των ιδιωτών που πλήττονται άμεσα και έμμεσα από την παρούσα κρίση, και να χορηγήσουν διευκολύνσεις στην πληρωμή των δόσεων των δανείων τους αρχικά έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020. Ειδικότερα, για όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, που αποδεδειγμένα πλήττονταν από την κρίση, οι ελληνικές τράπεζες προχώρησαν σε αναστολή των δόσεων κεφαλαίου ή/και των τοκοχρεωλυτικών δόσεων μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2020, κατόπιν σχετικού αιτήματος των ενδιαφερομένων προς το πιστωτικό ίδρυμα, που συνεργάζονταν.

Επιπρόσθετα:

Με την από 3.12.2020 Ανακοίνωσή της, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών γνωστοποίησε την απόφαση των μελών της να παρατείνουν, λόγω των συνεχιζόμενων δυσμενών συνεπειών της πανδημίας COVID-19, τα υφιστάμενα μέτρα για την ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας, λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες ανακοινώσεις των Ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών. Συγκεκριμένα:

- Σε Επιχειρήσεις και ιδιώτες με ενήμερες οφειλές την 30/9/2020 που δεν είχαν ενταχθεί έως τότε σε πρόγραμμα αναστολής καταβολής δόσεων κεφαλαίου ή/και τοκοχρεωλυτικών δόσεων, δόθηκε η δυνατότητα να λάβουν αναστολή πληρωμών **μέχρι την 31 Μαρτίου 2021**, εάν αποδεδειγμένα πλήττονταν από την πανδημία του κορωνοϊού. Σημειώνεται ότι η μέγιστη διάρκεια λήψης αναστολής πληρωμής ορίστηκε συνολικά σε 9 μήνες.

- Σε Επιχειρήσεις και ιδιώτες που είχαν πληγεί από την παρούσα κρίση και είχαν ήδη ενταχθεί σε πρόγραμμα αναστολής καταβολής δόσεων κεφαλαίου ή/και τοκοχρεωλυτικών δόσεων, δόθηκε η δυνατότητα να λάβουν και νέα αναστολή πληρωμών **μέχρι την 31 Μαρτίου 2021**, εάν αποδεδειγμένα πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού. Σημειώνεται ότι η μέγιστη διάρκεια λήψης αναστολής πληρωμής ορίστηκε συνολικά σε 9 μήνες.

- Διευκρινίζεται ότι περιπτώσεις επιχειρήσεων σε συγκεκριμένους πληττόμενους κλάδους, που είχαν ήδη αποφασιστεί από τα αρμόδια εγκριτικά όργανα των Τραπεζών, η ένταξη τους σε πρόγραμμα αναστολής δόσεων κεφαλαίου, με ημερομηνία λήξης πέραν 31 Δεκεμβρίου 2020, αυτό συνέχισε να ισχύει κανονικά σύμφωνα με τους όρους που τους είχαν ήδη επικοινωνηθεί.

- Οι ενδιαφερόμενοι πολίτες όφειλαν να επικοινωνήσουν με το πιστωτικό ίδρυμα με το οποίο συνεργάζονται, υποβάλλοντας το σχετικό αίτημά τους κατά τα ανωτέρω.

- Με τη λήξη των προγραμμάτων αναστολής δόσεων οι επιχειρήσεις και οι ιδιώτες αναμένεται να συνεχίσουν την εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων. Επίσης, οι δανειολήπτες που οφείλουν να καταβάλουν από 1.1.2021 την κανονική, προ των αναστολών, δόση του δανείου τους και αποδεδειγμένα παρουσιάζουν προσωρινές δυσκολίες ρευστότητας, και ενώ, πριν την παρούσα κρίση, εξυπηρετούσαν με συνέπεια τις δανειακές τους υποχρεώσεις, θα δύνανται να αιτηθούν την ένταξη τους σε βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα σταδιακής επαναφοράς στην καταβολή της συμβατικής δόσης. Η αίτηση αυτή θα εξετάζεται από τα αρμόδια εγκριτικά όργανα των Τραπεζών και εφόσον διαπιστώνεται προσωρινό πρόβλημα ρευστότητας, θα εγκρίνεται η υπαγωγή στη συγκεκριμένη προσωρινή διευκόλυνση.

Αυτονόητο είναι ότι η ανωτέρω αναστολή πληρωμών αποτελεί δικαίωμα του οφειλέτη που έχει πληγεί από τον κορωνοϊό και συνεπώς αυτός δύναται, εφόσον επιθυμεί, να μην λάβει ή να διακόψει την αναστολή πληρωμών δανείων και να συνεχίσει την εμπρόθεσμη πληρωμή των δόσεων προς την τράπεζα ή εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, όπως ισχύει αντίστοιχα και για την αναστολή των υπολοίπων υποχρεώσεων (φορολογικών και ασφαλιστικών).

II. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ

Για το ζήτημα των πλειστηριασμών και την προστασία της πρώτης κατοικίας **όλων των πολιτών**, ένα από τα σημαντικότερα μέτρα που ελήφθησαν λόγω της υγειονομικής κρίσης του κορωνοϊού ήταν η αναστολή διενέργειας όλων των πλειστηριασμών αρχής γενομένης από την 13η Μαρτίου 2020. Έκτοτε με διαδοχικές Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου παρατάθηκε η αναστολής πλειστηριασμών έως και την 31η Μαΐου 2020. Μετά τη λήξη της αναστολής ήταν αναγκαίο να καθορισθεί ο τρόπος σταδιακής επανόδου της διενέργειας των πλειστηριασμών, δηλαδή να καθορισθεί πότε θα διενεργηθούν οι πλειστηριασμοί που ματαιώθηκαν κατά το διάστημα από 13-3-2020 έως 31-5-2020, καθώς και αυτοί που είχαν προγραμματισθεί να γίνουν τον Ιούνιο – Ιούλιο 2020. Η ρύθμιση αυτή πραγματοποιήθηκε με το άρθρο 74 παρ. 11-16 του Ν. 4690/2020 και αφορούσε όλους τους πλειστηριασμούς που είχαν προγραμματισθεί να διενεργηθούν έως την 31-07-2020 και αφορούσαν στην ακίνητη και κινητή περιουσία. (Σημειώνεται, ότι τον μήνα Αύγουστο με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι πλειστηριασμοί δεν διεξάγονται ούτως ή άλλως, οπότε όλοι οι πλειστηριασμοί θα ξεκινούσαν και πάλι από την 1^η Σεπτεμβρίου 2020.)

Ωστόσο, πρέπει συναφώς να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την από 11/9/2020 ανακοίνωση της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, οι Τράπεζες μέλη της, προκειμένου να στηρίξουν την ελληνική οικονομία εν μέσω της πανδημίας COVID-19, ανακοίνωσαν την αναστολή πλειστηριασμών, μέχρι την 31.12.2020, για περιπτώσεις που αφορούσαν στην 1^η κατοικία των δανειοληπτών που ανήκουν στη κατηγορία των ευάλωτων νοικοκυριών, όπως αυτή καθορίζεται στην ΥΑ Δ13οικ 10747/256/2019 (ιδίως άρθρο 4 αυτής). Προϋπόθεση για την παραπάνω αναστολή πλειστηριασμού ήταν η υποβολή σχετικού αιτήματος από τον ευάλωτο δανειολήπτη, ανεξαρτήτως επαγγελματικής δραστηριότητας, στην τράπεζα και η δήλωση άρσης του τραπεζικού του απορρήτου, ώστε να διαπιστωθεί ότι ανήκει στην κατηγορία του ευάλωτου.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι, ως προς τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης γενικότερα, δυνάμει του άρθρου 1 της υπ' Αριθμ. Δ1α/Γ.Π.οικ.: 71342 Κοινής Υπουργικής Απόφασης, ΦΕΚ Β' 4899/6.11.2020 με τίτλο: «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο 7 Νοεμβρίου 2020 έως και τη Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2020», θεσπίστηκε μεταξύ άλλων και η προσωρινή **αναστολή όλων των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως κατασχέσεις και πλειστηριασμοί, στο σύνολο της Επικράτειας**, η οποία έχει παραταθεί **μέχρι τις 5/4/2021** δυνάμει των Υπουργικών Αποφάσεων υπ' αρ. Δ1α/Γ.Π.οικ.: 76629 (ΦΕΚ 5255 Β'/28.11.2020), Δ1α/Γ.Π.οικ.: 78363 (ΦΕΚ 5350 Β'/5.12.2020), Δ1α/Γ.Π.οικ. 80189 (ΦΕΚ 5486 Β'/12.12.2020), Δ1α/Γ.Π.οικ. 2 (ΦΕΚ 1 Β'/02.01.2021), Δ1α/Γ.Π.οικ. 1293 (ΦΕΚ 30 Β' /8.1.2021), Δ1α/Γ.Π. Οικ. 3060 (ΦΕΚ 89 Β'/16.1.2021), Δ1α/Γ.Π. Οικ. 4992 (ΦΕΚ 186 Β'/23.1.2021), Δ1α/Γ.Π.οικ. 6877/2021 (ΦΕΚ 341/Β/20.1.2021) Δ1α/Γ.Π.οικ. 9147/2021 (ΦΕΚ 534/Β/10.2.2021), Δ1α/Γ.Π.οικ. 12639 (ΦΕΚ 793/Β/27.2.2021) και Δ1α/Γ.Π.οικ. 14453/6.3.2021 (ΦΕΚ Β' 895/6.3.2021), Δ1α/Γ.Π.οικ. 16320 (ΦΕΚ Β' 996/13.3.2021), Δ1α/Γ.Π.οικ. 17698 (ΦΕΚ Β' 1076/20.3.2021) και Δ1α/Γ.Π.οικ. 18877/2021 (ΦΕΚ 1194/Β/27-3-2021).

Συνεπώς οι οφειλέτες, συμπεριλαμβανομένων και των εγγυητών, δεν κινδυνεύουν από κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, επί του παρόντος.

III. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ 1^{ης} ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΕΦΥΡΑ

Πέραν των ανωτέρω μέτρων περί αναστολή πλειστηριασμών 1^{ης} κατοικίας, καθώς και αναστολής πληρωμών δανείων, επισημαίνεται ότι ήδη από **01.08.2020 θεσμοθετήθηκε το Πρόγραμμα ΓΕΦΥΡΑ** (ν. 4714/2020 άρθρο 71 επ.) «ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΜΕ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΕΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΓΙΑ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΛΗΓΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΙΟΥ COVID-19»), το οποίο αφορά στην **επιδότηση δανείων με υποθήκη στην Α' κατοικία όσων επλήγησαν από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού**. Οι δικαιούχοι του προγράμματος μπορούσαν να υποβάλουν ηλεκτρονικά αίτηση έως τις 31.10.2020 μέσω μιας απλής και εύκολης διαδικασίας, χωρίς να απαιτείται η συνυποβολή οποιουδήποτε δικαιολογητικού. Οι πολίτες που υπέβαλαν εμπρόθεσμα αίτηση και πληρούν τις προϋποθέσεις του Νόμου, στο βαθμό που δεν απολαμβάνουν αναστολή δόσεων εκμεταλλευόμενοι τις σχετικές διατάξεις, ήδη λαμβάνουν Κρατική επιδότηση, η οποία θα έχει διάρκεια συνολικά εννέα (9) μήνες. Εφόσον οι επιλέξιμοι οφειλέτες απολαμβάνουν αναστολή δόσεων, τότε η επιδότηση θα ξεκινήσει μετά τη λήξη της εν λόγω αναστολής.

Με αυτή την κυβερνητική πρωτοβουλία:

-Επιβραβεύονται οι συνεπείς δανειολήπτες, με εξυπηρετούμενα δάνεια, οι οποίοι έχουν πληγεί από την πανδημία, κάτι το οποίο συμβαίνει για πρώτη φορά στη χώρα μας.

-Υποστηρίζεται το σύνολο των δανειοληπτών που επλήγησαν από την υγειονομική κρίση και έχουν μη εξυπηρετούμενο δάνειο, ακόμη και μετά το τέλος του 2018. Έτσι δίνεται λύση σε μια ομάδα δανειοληπτών που δεν προστατευόταν με το ν. 4605/2019.

-Καλλιεργείται η κουλτούρα πληρωμών, με την έμπρακτη στήριξη του Κράτους, αφού επιδοτούμε ένα σημαντικό κομμάτι της μηνιαίας δόσης του δανείου.

-Περιορίζεται ο κίνδυνος δημιουργίας μιας νέας γενιάς μη εξυπηρετούμενων δανείων, λόγω της κρίσης που επέφερε η πανδημία.

-Ενισχύεται η κοινωνική συνοχή.

Στο πρόγραμμα αυτό εντάσσονται μια ευρεία κατηγορία προσώπων πληγέντων στο πεδίο της οικονομίας και συγκεκριμένα:

α) φυσικά πρόσωπα εργαζόμενοι σε κλάδους που έχουν πληγεί, άνεργοι που λαμβάνουν έκτακτη στήριξη, ελεύθεροι επαγγελματίες σε πληγέντες κλάδους,

β) φυσικά πρόσωπα με σημαντική μείωση του μηνιαίου μισθού τους,

γ) επαγγελματίες που παρουσίασαν μείωση της εμπορικής δραστηριότητάς τους (μειωμένος ΦΠΑ άνω του 20%, λαμβάνοντας υπόψη το 2ο τρίμηνο 2020 σε σχέση με το 2ο τρίμηνο του 2019),

δ) δικαιούχοι που έλαβαν ενίσχυση με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής,

ε) φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται στον μηχανισμό ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ»,

στ) ιδιοκτήτες ακινήτων που λαμβάνουν μειωμένο ενοίκιο.

Για όλες αυτές τις κατηγορίες οικονομικά πληγέντων πολιτών παρέχεται Κρατική επιδότηση, τόσο για τα εξυπηρετούμενα όσο και για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με υποθήκη ή προσημείωση στην 1^η κατοικία, με επιμέρους διάκριση των περιπτώσεων. Αναλυτικότερα:

A. Για τα εξυπηρετούμενα δάνεια και στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια που ρυθμίστηκαν στο παρελθόν και έκτοτε παραμένουν ενήμερα, δηλ. δεν έχουν πληρωμή μεγαλύτερη των 90 ημερών, επιδοτείται η μηνιαία δόση σε ποσοστό 90% κατά το 1ο τρίμηνο, κατά 80% το 2ο τρίμηνο και κατά 70% το 3ο τρίμηνο, με ανώτατο όριο μηνιαίας επιδότησης τα 600 ευρώ, ανά πιστωτή.

B. Για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, που δεν έχουν ακόμη καταγγελλθεί και στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια που ρυθμίστηκαν και μετέπειτα κατέστησαν ξανά μη εξυπηρετούμενα, επιδοτείται η μηνιαία δόση σε ποσοστό 80% κατά το 1ο τρίμηνο, κατά 70% το 2ο τρίμηνο και κατά 60% το 3ο τρίμηνο, με ανώτατο όριο μηνιαίας επιδότησης τα 500 ευρώ, ανά πιστωτή.

Γ. Για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχουν ήδη καταγγελλθεί **και οδηγούνται σε πλειστηριασμό και με σκοπό να αποτραπεί αυτός**, επιδοτείται η μηνιαία δόση σε ποσοστό 60% κατά το 1ο τρίμηνο, κατά 50% το 2ο τρίμηνο και κατά 30% το 3ο τρίμηνο, με ανώτατο όριο μηνιαίας επιδότησης τα 300 ευρώ.

Οι προϋποθέσεις, δηλαδή τα κριτήρια επιλεξιμότητας των αιτούντων, διαφέρουν ανάλογα με το χαρακτηρισμό του δανείου και την εξυπηρέτησή του ή μη και σχετίζονται με την αξία της κύριας κατοικίας, το υπόλοιπο του δανείου, το οικογενειακό εισόδημα, τις καταθέσεις και τη συνολική ακίνητη περιουσία των δανειοληπτών.

Η διαδικασία, μετά την υποβολή της αίτησης, είναι συνοπτικά:

- έλεγχος κριτηρίων επιλεξιμότητας
- έγκριση Κρατικής επιδότησης
- συνεννόηση μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών, έως 31/3/2021:
 - εάν υπάρχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια, τότε θα πρέπει να γίνει ρύθμιση τους.
 - εάν υπάρχουν εξυπηρετούμενα δάνεια, τότε θα πρέπει να καθοριστεί πότε θα γίνει η λήξη της (ενδεχόμενης) αναστολής πληρωμών.

- καταβολή Κρατικής επιδότησης.

Προκύπτει, επομένως, ότι το Υπουργείο Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες, με σκοπό την προστασία τόσο των οφειλετών που έχουν ενταχθεί στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας της κύριας κατοικίας τους όσο και λοιπών δανειοληπτών που έχουν περιέλθει σε δυσχέρεια αποπληρωμής των δανειακών τους υποχρεώσεων.

Η ενίσχυση των δανειοληπτών, συμπεριλαμβανομένων και των εγγυητών, στην εξυπηρέτηση των δανείων τους, όπως περιγράφεται ανωτέρω, συντελεί στην αποτροπή τυχόν πλειστηριασμών σε βάρος τους.

2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ – ΟΦΕΙΛΕΤΩΝ – ΕΓΓΥΗΤΩΝ

Οι οφειλέτες, συμπεριλαμβανομένων και των εγγυητών, δύνανται να προβαίνουν σε ρύθμιση των οφειλών τους, αξιοποιώντας τα υφιστάμενα εργαλεία. Σημειώνεται ότι εξακολουθεί να ισχύει ο Νόμος 4224/2013 (Κώδικας Δεοντολογίας Τραπεζών), που συνεχίζει να προσφέρει στήριξη στις υπερχρεωμένες επιχειρήσεις, επικουρώντας στη ρύθμιση οφειλών και διευθέτηση των χρεών τους και ο Νόμος 3869/2010 (αναθεωρημένος Νόμος ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων), όπως τροποποιήθηκε από το Ν. **4745/ΦΕΚ Α 214/06.11.2020**. Ο Νόμος 4605/2019 «Πρόγραμμα Επιδότησης Αποπληρωμής Στεγαστικών και Επιχειρηματικών Δανείων με Υποθήκη σε Κύρια Κατοικία» έληξε την 31.7.2020 και οι αιτήσεις, που υπεβλήθησαν εμπρόθεσμα, τυγχάνουν επεξεργασίας, ενώ σε ό, τι αφορά στο Νόμο 4469/2017 για τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών, οι αιτήσεις που υπεβλήθησαν εμπρόθεσμα, δηλαδή έως τις 30 Απριλίου 2020 ομοίως τυγχάνουν επεξεργασίας, κατά τα οριζόμενα στο νόμο, προκειμένου να ολοκληρωθούν με σκοπό τις ρυθμίσεις των οφειλών και την ωφέλεια των αιτούντων από τις ευεργετικές διατάξεις και των δύο ανωτέρων Νόμων. Ειδικότερα:

- Με το **Νόμο 4224/2013 για τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών** παρέχεται η δυνατότητα μιας καθορισμένης και οριοθετημένης εξωδικαστικής διαδικασίας διευθέτησης των οφειλών των δανειοληπτών έναντι των τραπεζών, με βάση την ικανότητα αποπληρωμής τους. Πιο συγκεκριμένα όλοι οι δανειολήπτες, δηλαδή μισθωτοί, συνταξιούχοι, πληττόμενοι εργαζόμενοι, ελεύθεροι επαγγελματίες, μικρές επιχειρήσεις, αυτοαπασχολούμενοι στο λιανικό εμπόριο, μικρέμποροι κλπ έχουν τη δυνατότητα να επιτύχουν βιώσιμες λύσεις διευθέτησης των οφειλών τους με τα πιστωτικά ιδρύματα, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών οικονομικών δεδομένων τους και συνυπολογιζομένων των εύλογων δαπανών τους, σε συνδυασμό με την ικανότητα αποπληρωμής τους και την αξία της περιουσίας τους. Εφόσον τηρούν το συμφωνημένο πλάνο ρύθμισης οφειλών, μπορούν να προστατεύσουν την πρώτη κατοικία και την επαγγελματική τους στέγη.

● **Με τον αναθεωρημένο Νόμο 3869/2010** για τη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων νοικοκυριών παρέχεται η δυνατότητα ρύθμισης οφειλών στα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα χωρίς εμπορική ιδιότητα και πτωχευτική ικανότητα, δηλαδή στους άνεργους, τους συνταξιούχους, τους εργαζομένους-μισθωτούς του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα, τους καλλιτέχνες, τους ελεύθερους επαγγελματίες (π.χ. μηχανικούς, δικηγόρους, ιατρούς κλπ), καθώς και τους μικρεμπόρους, που ασκούν την δραστηριότητά τους χωρίς να έχουν οργανωμένη μονάδα παραγωγής και απασχολούμενο προσωπικό (δηλ. δεν διαθέτουν εμπορική ιδιότητα – πτωχευτική ικανότητα). Παράλληλα, στο πλαίσιο του νόμου αυτού, από το χρόνο κατάθεσης της σχετικής αίτησης στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο, οι δανειολήπτες λαμβάνουν προστασία από κάθε πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης εις βάρος όλης της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους και επομένως και της κύριας κατοικίας τους, ενώ επιπρόσθετα για τους μικρεμπόρους (που δεν διαθέτουν πτωχευτική ικανότητα) προστατεύεται και η επαγγελματική στέγη, μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης. Σημειώνεται ότι ο Νόμος αυτός εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ, ωστόσο από 01.03.2019 έχει παύσει η δυνατότητα του δικαστή να παρέχει προστασία της πρώτης κατοικίας, αλλά παρέχεται ένα πλάνο αποπληρωμής όλων των οφειλών, εντός του οποίου δύναται να ρυθμιστούν και τα δάνεια της πρώτης κατοικίας και εφόσον ο πολίτης εξυπηρετεί τις μηνιαίες καταβολές, τότε δύναται στην πράξη να διασώσει την πρώτη κατοικία του. Περαιτέρω, με το ν. 4714/2020 καθορίστηκε πλαίσιο επιτάχυνσης της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων του ν. 3869/2010 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα δικαιώματα του ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α) ως προς την εύλογη διάρκεια της πολιτικής δίκης. **Με το ν. 4605/2019 (άρθρα 68-84)** τέθηκε σε εφαρμογή το Πρόγραμμα Επιδότησης Αποπληρωμής Στεγαστικών και Επιχειρηματικών Δανείων με Υποθήκη σε Κύρια Κατοικία που υλοποιείται δια μέσου της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που τηρείται στην ιστοσελίδα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. οι πραγματικά οικονομικά αδύναμοι δανειολήπτες, με ή χωρίς πτωχευτική ικανότητα, άρα και οι έμποροι-επιχειρηματίες, υπό τις προϋποθέσεις του ως άνω νόμου, μπορούσαν να υποβάλουν ηλεκτρονική αίτηση ρύθμισης των δανείων του, με την οριστικοποίηση της οποίας αναστέλλονταν οι πλειστηριασμοί της κύριας κατοικίας τους. Οι επιλέξιμοι οφειλέτες – δικαιούχοι των ευεργετικών διατάξεων μπορούσαν να υποβάλουν αίτηση μέχρι τις 31 Ιουλίου 2020. Σημειώνεται ότι η διαδικασία του νόμου υλοποιήθηκε στην πράξη ηλεκτρονικά από ειδικό πληροφοριακό σύστημα, μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία παρέχει πολλούς αυτοματισμούς και διευκολύνσεις στους χρήστες προς το σκοπό επιτάχυνσης και απλοποίησης της όλης διαδικασίας (π.χ. πρόβλεψη για αυτόματη μεταφόρτωση των δικαιολογητικών από τις βάσεις δεδομένων της Φορολογικής Διοίκησης και των πιστωτικών ιδρυμάτων).

● **Με το Νόμο 4469/2017 για τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών** για τις επιχειρήσεις, τους εμπόρους, τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους που έχουν οργανωμένη μονάδα παραγωγής και απασχολούμενο προσωπικό (δηλ. διαθέτουν εμπορική ιδιότητα – πτωχευτική ικανότητα) και τους ομόρρυθμους εταίρους θεσπίστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα μια οργανωμένη και

δομημένη εξωδικαστική διαδικασία, η οποία είχε ως στόχο, δια μέσου διμερούς ή πολυμερούς διαπραγμάτευσης με τους πιστωτές, τη συνολική και μακροπρόθεσμη ρύθμιση των χρεών τους. Ειδικά για τις επιχειρήσεις, υπήρχε η δυνατότητα να ρυθμισθούν όλα τα χρέη τόσο έναντι ιδιωτών (δηλ. τραπεζικών ιδρυμάτων και λοιπών προμηθευτών) όσο και έναντι των θεσμικών πιστωτών του Δημοσίου (δηλ. της ΑΑΔΕ και του ΕΦΚΑ/ΚΕΑΟ). Οι οφειλέτες των ως άνω επαγγελματικών κατηγοριών μπορούσαν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους συναινετικά με τους πιστωτές τους (ή έστω με την πλειοψηφία αυτών, εάν οι οφειλέτες έχουν πτωχευτική ικανότητα) με την υποβολή αίτησης στην κατάλληλη ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΕΓΔΙΧ μέχρι τις 30 Απριλίου 2020. Με τον τρόπο αυτό μπορούσαν να αποφύγουν τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος όλης της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, συμπεριλαμβανομένης και της κύριας κατοικίας και της επαγγελματικής στέγης τους, εφόσον αποδείκνυαν ότι έχουν πραγματική οικονομική αδυναμία, αλλά διαθέτουν βιωσιμότητα και μπορούν να εξυπηρετήσουν ένα μακροχρόνιο πλάνο αποπληρωμής των χρεών τους.

Από το ως άνω θεσμικό και νομικό πλαίσιο προκύπτει ευχερώς ότι υφίσταται στην υπηρεσία κάθε πολίτη με οικονομική αδυναμία, είτε οφειλέτη ή εγγυητή, ένα πλέγμα ρύθμισης οφειλών και προστασίας της κύριας κατοικίας. Εφόσον οι πολίτες και οι επιχειρήσεις ενταχθούν στα ανωτέρω εργαλεία διαχείρισης των οφειλών τους και προστασίας της πρώτης κατοικίας τους, συνεπάγεται ότι αποτρέπονται οι πλειστηριασμοί.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΧΡΕΩΝ, ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΕΗ – 2^η ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Η αντιμετώπιση της υπερχρέωσης αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους του Υπουργείου Οικονομικών. Για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε ο Νόμος 4738/2020 (ΦΕΚ Α' 207/27-10-2020) σχετικά με τη ρύθμιση οφειλών και την παροχή 2^{ης} ευκαιρίας, ο οποίος:

- εναρμονίζει την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή Οδηγία 1023/2019 περί πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 1132/2017 για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα.
- αποτελεί μόνιμο πλαίσιο και εργαλείο αντιμετώπισης του χρέους νοικοκυριών και επιχειρήσεων (δηλ. δεν έχει έκτακτο / προσωρινό χαρακτήρα και δεν έχει ημερομηνία λήξης).

- αντικαθιστά όλα τα υφιστάμενα επιμέρους έκτακτα / προσωρινά εργαλεία ρύθμισης οφειλών που υπήρχαν μέχρι σήμερα (υπερχρεωμένα νοικοκυριά, προστασία πρώτης κατοικίας, εξωδικαστικός μηχανισμός, πτωχευτικός κώδικας κλπ).

- διέπει συνολικά τη διευθέτηση του ιδιωτικού χρέους προς δημόσιο (ΑΑΔΕ, ΕΦΚΑ, ΟΤΑ κλπ), τράπεζες, διαχειριστές δανείων (funds, servicers) και λοιπούς ιδιώτες (π.χ. προμηθευτές, εργαζόμενους).

Ο Νόμος αυτός τέθηκε σε ισχύ το 2021 ως εξής:

- από 1η Μαρτίου 2021 ισχύουν οι διατάξεις σχετικά με τη ρύθμιση οφειλών (μέσω της διαδικασίας της εξυγίανσης) ή τη διαγραφή όλων των οφειλών (μέσω της διαδικασίας πτώχευσης – 2^{ης} ευκαιρίας) των μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων, καθώς και φυσικών προσώπων με επιχειρηματική δραστηριότητα, με περιουσία άνω των 350.000 ευρώ και κύκλο εργασιών άνω των 700.000 ευρώ

- από 1^η Ιουνίου 2021 ισχύουν οι διατάξεις σχετικά με τη ρύθμιση οφειλών (μέσω της διαδικασίας του εξωδικαστικού μηχανισμού) ή τη διαγραφή όλων των οφειλών (μέσω της διαδικασίας πτώχευσης – 2^{ης} ευκαιρίας) των φυσικών προσώπων – νοικοκυριών, καθώς και των επιχειρήσεων.

Στο νέο αυτό Νόμο, μεταξύ άλλων:

1^ο. Θεσπίζονται διαδικασίες για την έγκαιρη προειδοποίηση των πολιτών στο πλαίσιο πρόληψης, ώστε να μην οδηγηθούν σε κατάσταση αφερεγγυότητας.

2^ο. Εισάγεται ένα ολοκληρωμένο και αυτοματοποιημένο πλαίσιο ρύθμισης οφειλών, μέσω εξωδικαστικού μηχανισμού, τόσο για φυσικά όσο και για νομικά πρόσωπα, ώστε οι οφειλέτες να διατηρούν την περιουσία τους.

3^ο. Δίνεται η δυνατότητα δεύτερης ευκαιρίας, με ταχείες διαδικασίες, με τη διαγραφή του υπολοίπου των οφειλών, κατόπιν ρευστοποίησης του συνόλου της περιουσίας και ελέγχου της περιουσιακής κατάστασης του οφειλέτη.

4^ο. Ενσωματώνονται πρόνοιες για τον εντοπισμό των στρατηγικών κακοπληρωτών και πρόβλεψη συνεπειών για αυτούς.

5^ο. Υπάρχουν πρόνοιες για δανειολήπτες που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, με την άσκηση επιδοματικής πολιτικής από το Κράτος, τόσο προληπτικά μέσω της επιδότησης δόσης δανείου, όσο και κατασταλτικά μέσω της επιδότησης ενοικίου.

6^ο. Εκσυγχρονίζεται το πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης, ώστε να επιτρέψει στις επιχειρήσεις να αναδιαρθρώσουν επιτυχώς τις οφειλές τους και να επιστρέψουν σε παραγωγική λειτουργία, χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των εργαζομένων.

7^ο. Απελευθερώνονται και αξιοποιούνται οι παραγωγικές μονάδες της χώρας που είναι δεσμευμένες σε ατέρμονες διαδικασίες ρύθμισης ή/και πτώχευσης, με σκοπό την

επαναφορά τους σε λειτουργία, με την παράλληλη είσοδο εγχώριων και διεθνών επενδυτών.

8^{ov}. Παρέχεται λύση στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, έτσι ώστε οι τράπεζες να μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στη χρηματοδότηση της οικονομίας.

9^{ov}. Θεσπίζεται απαλλαγή των μελών διοίκησης του νομικού προσώπου που έχει πτωχεύσει, ώστε να μην εγκλωβίζονται για οφειλές που ανήκαν στην επιχείρηση.

10^{ov}. Προάγεται η χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση, που αποτελεί διεθνώς την πιο διαδεδομένη εξωδικαστική διαδικασία επίλυσης ιδιωτικών διαφορών στον χρηματοοικονομικό τομέα.

11^{ov}. Αξιοποιείται η τεχνολογία, εισάγοντας νέες ηλεκτρονικές και αυτοματοποιημένες διαδικασίες, που διασφαλίζουν τη διαφάνεια, καταργούν τη γραφειοκρατία και προάγουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Κράτους.

12^{ov}. Εισάγονται ρυθμίσεις για τη βελτίωση του θεσμού των διαχειριστών αφερεγγυότητας, οι οποίοι καλούνται να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στις διαδικασίες της πτώχευσης.

Αυτές οι διαδικασίες, που εισάγονται με το ως άνω νέο, συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο ρύθμισης οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας, αναμένεται να συμβάλουν στην ενίσχυση της ρευστότητας, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής, προστατεύοντας τον παραγωγικό ιστό της οικονομίας.

Συνεπώς οι οφειλέτες, συμπεριλαμβανομένων και των εγγυητών, έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν όλα τα χρέη τους και να αποφύγουν κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, μέσω της δυνατότητας ρύθμισης ή απαλλαγής από τις οφειλές τους, όπως προβλέπει ο νέος Νόμος.

Εξάλλου, πρέπει να τονιστεί ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο (Ευρωπαϊκές Οδηγίες για την αφερεγγυότητα και Κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών) η ρύθμιση οφειλών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένες παραμέτρους του οφειλέτη, όπως η ικανότητα αποπληρωμής του (δηλ. τα εισοδήματα και οι εύλογες δαπάνες διαβίωσης) και η πραγματική/εμπορική αξία της περιουσίας του. Επιπρόσθετα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη αυτές οι παράμετροι οικονομικού χαρακτήρα και για τους συνοφειλέτες και εγγυητές του οφειλέτη. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο εγγυητής έχει αναλάβει την ευθύνη της πλήρους αποπληρωμής των χρεών του πρωτοφειλέτη και ως εκ τούτου τα χρέη νοούνται ότι είναι δικά του, σύμφωνα με τη νομοθεσία. Συνεπώς δεν είναι εφικτή η αυτόματη απαλλαγή του από τα εν λόγω χρέη, δίχως αυτά να εξοφληθούν ή ρυθμιστούν ή να αξιοποιηθεί η 2^η ευκαιρία. Η ενδεχόμενη απαλλαγή χρεών του πρωτοφειλέτη, εξαιτίας της οικονομικής αδυναμίας του, δεν

συνεπάγεται ότι απαλλάσσεται αυτόματα και ο εγγυητής, ο οποίος για να απαλλαγεί θα πρέπει να αποδείξει ότι έχει και ο ίδιος οικονομική αδυναμία, αλλιώς θα πρέπει να αποπληρώσει τις εν λόγω οφειλές. Πρέπει να σημειωθεί ότι βασική παράμετρο για τη διενέργεια ρύθμισης οφειλής αποτελεί η πραγματική οικονομική αδυναμία του οφειλέτη (και κατ' επέκταση και των συνοφειλετών και εγγυητών του), που πρέπει να αποδεικνύεται με συγκεκριμένα τεκμήρια. Βάσει των ανωτέρω, **γίνεται κατανοητό ότι καθίσταται ανέφικτη η θέσπιση μιας «οριζόντιας» ρύθμισης οφειλών σε μια ομάδα οφειλετών βάσει άλλων χαρακτηριστικών (π.χ. ίδια γεωγραφική περιοχή ή που συνέβησαν τα ίδια συμβάντα ή που εκπονούν το ίδιο επάγγελμα ή που έχουν την ίδια ιδιότητα), τα οποία δεν λαμβάνουν υπόψη ταυτόχρονα την πραγματική οικονομική κατάσταση του κάθε οφειλέτη (και κατ' επέκταση και των συνοφειλετών και εγγυητών του).** Για το σκοπό αυτό, κάθε οφειλέτης ξεχωριστά, εφόσον έχει οικονομική αδυναμία (τόσο ο ίδιος όσο και οι συνοφειλέτες και **εγγυητές** του), θα πρέπει να προβεί (προβούν) στη διενέργεια της διαδικασίας ρύθμισης οφειλών, μέσω της οποίας θα πρέπει να αποδείξει (αποδείξουν) την οικονομική αδυναμία του(ς) και να λάβει (λάβουν) την κατάλληλη ρύθμιση οφειλής που αντιστοιχεί στο επίπεδο αδυναμίας του(ς).

Από το ως άνω τιθέμενο θεσμικό και νομικό πλαίσιο προκύπτει ευχερώς ότι το υφιστάμενο πλέγμα ρύθμισης οφειλών και προστασίας των δανειοληπτών, προσαρμόζεται διαρκώς στις ανάγκες και στις απρόοπτες μεταβολές συνθηκών. Το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης, συλλογικά και έγκαιρα υλοποιεί ένα σοβαρό, συνεκτικό και δυναμικό πακέτο μέτρων για την ενίσχυση της ρευστότητας, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή, προστατεύοντας, στο μέτρο του εφικτού, τον παραγωγικό ιστό της οικονομίας.

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο δύσκολο έργο του Υπουργείου Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
3. Αυτοτελές Τμήμα Κοιν/κού Ελέγχου